

Vervolg Poppenspe(e)lmuseumpamflet nummer 163

Bijlage XI

23. Heer Stuiterbal. Een 'popkopballenbol' van kunststof.
Maker: Jan van Leeuwen (1982, Middelburg).
24. Baltas van rubber met het gezicht van Pulcinella.
Maker: Raffaella Fiore (2018, Torino).

Bijlage XII

Marianne Poppenk uit Olst en Christiane Berkvens-Stevelinck uit Rotterdam.

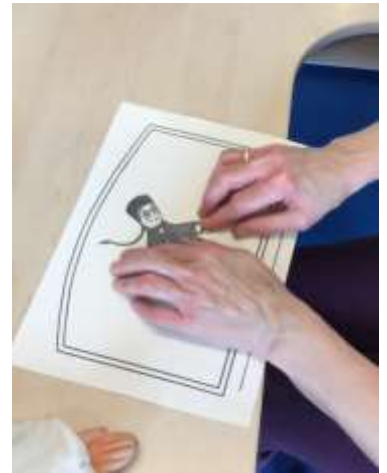
25. Kasperl. Trekpop van hout, Duitsland.
26. Paard met vlassige staart en een kruishout. Marionet van hout.
27. Guignol met een bonnet (zwart kapje) en zijn haar in een Vlecht. Handpop van hout en textiel (ca. 1980, Lyon, Frankrijk).
28. Jan Klaassen. Handpop van hout en textiel (ca. 1910).
29. Otto van der Mieden. Handpop van hout en textiel (ca. 1980).
30. Punggawa. Wayang golek, stokpop van hout en textiel (ca. 1950, Indonesië/Java).
31. Houten wandelstok met het hoofd van Mr Punch (ca. 1900, Engeland).

Bijlage XIII

Coby Bonenberg uit Ermelo.

32. Houten poppenkastje. Ontwerp: OvdM (2016, Vorchten).
33. Krokodil. Wayang kulit. Maker: Ki Ledjar Soebroto (ca. 2015, Yogyakarta).
34. Reliëftekening van Guignol op zwelpapier (Lyon, Frankrijk).
35. Katrijn. Handpop van hout en textiel (ca. 1910, Nederland).
36. Jan Klaassen. Handpop van hout en textiel (ca. 1910).
37. Jan Klaassen. Wayang kulit. Maker: Ki Ledjar Soebroto (ca. 2010, Yogyakarta).
38. Otto van der Mieden met bril. Handpop van hout en textiel. Maker: l'Ateyer de Guignol (ca. 1980, Lyon) en poppenkastbel van metaal en hout met een stoffen passement – kwastfranje.

Bijlage XIV

Erwin Young uit Amsterdam.

39. Mr Punch. Beeldje van brons.
40. Pinokkio. Trekpop van hout.
41. Paardje. Marionet.
42. Jan Klaassen. Handpop van plastic en textiel.
43. Bromsnor: diender met helm en snor.
Handpop van plastic en textiel (ca. 1970).
44. Tchantchès. Stangpop.
45. Poppenspe(e)lmuseumdirecteur met bril en tuinbroek.
Handpop.

Bijlage XV

Erwin Young uit Amsterdam.

46. Semar. Wayang kulit.
47. Krokodil. Wayang kulit.
48. Jan Klaassen. Wayang kulit.
49. Reliëftekening met Guignol en verklarende Nederlandse tekst in zwartdruk en in braille op zwelpapier.
50. Reliëftekening van Guignol en beschrijvende Nederlandse tekst in braille op zwelpapier.

Bijlage XVI

Jongeren/cliënten (14 – 20 jaar) van Bartiméus uit Zeist.

51. Houten poppenkastje.
52. Poppenkastbel, Jan Klaassen en mattenklopper.
53. Koning.
54. Mattenklopper.
55. Jan Klaassen en mattenklopper.
56. Diender.

Bijlage XVII

Jongeren/cliënten (14 – 20 jaar) van Bartiméus uit Zeist.

57. Ordehandhaver, wayang golek.

58. Kancil, wayang kulit.

59. Jan Klaassen, wayang kulit.

60. Krokodil, wayang kulit.

Bijlage XVIII

Jongeren/cliënten (14 – 20 jaar) van Bartiméus uit Zeist.

61. Brailletekst, zwartschrift en reliëftekening van Guignol.
62. Popkopballenbol van kunststof.
63. Reliëftekening van Guignol en Engelstalige brailletekst.
64. Ridderfiguur, Saraceen.
65. Ridderfiguur, Saraceen.

Bijlage XIX

Jongeren (16, 17 en 19 jaar) van club Orange (Dedicon).

66. Jan Klaassen. Maker: l'Ateyer de Guignol (ca. 1980, Lyon).

67. Kasperl. Materiaal: stof en hout. Maker: Wolfgang Berger (ca. 1985, Hohnstein).

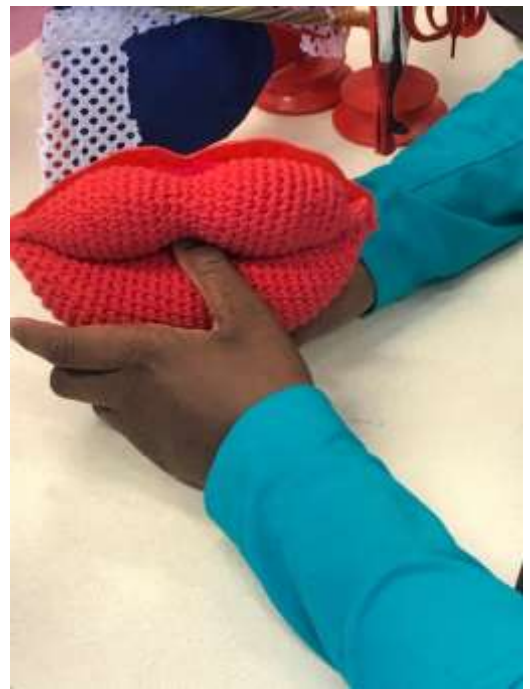
68. Petruk. Materiaal: rijststro (ca. 1950, Java).

Bijlage XX

Jongeren (groep 6, 7 en 8). Koninklijke Visio, school voor slechtziende en blinde kinderen, Rotterdam.

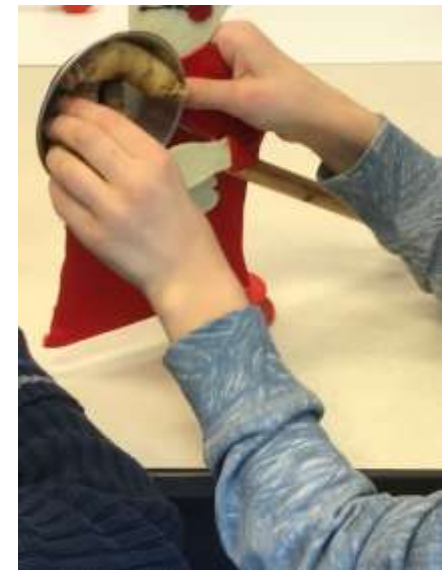
69. De kus van Katrijn, een poppentheater-kijk-voel-ruik-lees- en-luisterboek van vilt en diverse stofstructuren: de kus, Guignol met lange haarvlecht en Pulcinella met zijn bezem.

Bijlage XXI

Jongeren (groep 6, 7 en 8). Koninklijke Visio, school voor slechtziende en blinde kinderen, Rotterdam.

70. De kus van Katrijn, een poppentheater-kijk-voel-ruik-lees- en-luisterboek van vilt en diverse stofstructuren + traditionele poppentheaterfiguren en attributen van karton en stof: Jan Klaassen met houten knuppel, Vitéz László met metalen koekenpan en worstjes met kruidnagels en museumdirecteur Otto van der Mieden als handpop.

Bijlage XXII

Jongeren (groep 6, 7 en 8). Koninklijke Visio, school voor slechtziende en blinde kinderen, Rotterdam.

71. De kus van Katrijn, een poppentheater-kijk-voel-ruik-lees- en-luisterboek van vilt en diverse stofstructuren + traditionele poppentheaterfiguren en attributen van karton en stof: Gnafron met strikje en Katrijn met mattenklopper en een luifelmutsje met lavendel.

Bijlage XXIII

De kus van Katrijn.

72. Traditionele poppentheaterfiguren en attributen van karton en stof: Gnafron (Lyon), oud-Hollandse Jan Klaassen en Katrijn, Vitéz László (Hongarije), Pulcinella (Napels), Guignol (Lyon), kus en poppenkast met Jan Klaassen.

Bijlage XXIV

Stills 'Gelderse Koppen', Omroep Gelderland, februari 2018.

73. Poppenspe(e)lmuseum, Kerkweg, Vorchten.

74. Blinde Marianne Poppenk en interviewer Harm Edens.

Bijlage XXV

Stills 'Gelderse Koppen', Omroep Gelderland, februari 2018.

75. Harm Edens en Marianne Poppenk.

76. Braillestoel met klamp.

77. Braille stoel: 'Aanraken moet'.

Bijlage XXVI

Stills 'Gelderse Koppen', Omroep Gelderland, februari 2018.

78. Marianne Poppenk en Harm Edens.

79. Torso van een clownsfiguur.

80. 'De kus van Katrijn' / 'Katrijn's kiss', een poppentheater-
speel-kijk-voel-ruik-lees-en-luisterboek.

Bijlage XXVII

Stills 'Gelderse Koppen', Omroep Gelderland, februari 2018.

81. Audiodisplay met poppenkoppen op een stok.

82. Die Wache, replica van Sophie Taeuber-Arp.

83. Petruk en Jan Klaassen, wayang kulit.

Bijlage XXVIII

Stills 'Gelderse Koppen', Omroep Gelderland, februari 2018.

84. Museumdirecteur Otto van der Mieden en Harm Edens in het Poppenspe(e)lmuseumbuffetje van Trijntje Peterselie.
85. Pulcinellamasker.
86. Jan Klaassenservies en wandelstok met Pulcinella.

Bijlage XXIX

Literatuur: romans, een essay, een 'Young Adult/Teen Book' en een voelboek.

87. 'Als je het licht niet kunt zien'. Auteur: Anthony Doerr.
Uitgever: The house of books (2015).
88. 'De stad der blinden'. Auteur: José Saramago.
Uitgever: J.M. Meulenhoff (2011).
89. 'Wat jij niet ziet'. Auteur: Eric Lindstrom.
Uitgever: Gottmer (2016)/Poppy (2015).
90. 'Mijn levensgeschiedenis'./ 'The Story of My Life'. (1903).
Auteur: Helen Keller e.a. Uitgever: Wereldbibliotheek (2006).
91. 'Winterzauber'. Auteurs: Irmeli Holstein en Minna Katela.
Uitgever: KOHLIBRI/Anderes Sehen e.V. (2014).
92. 'Een witte stok met gps. Spiritualiteit van de beperking'.
Auteur: Christiane Berkvens-Stevelinck.
Uitgever: Meinema (2013).

Bijlage XXX

Print screen websitepagina's Nederlands/Engels.

93. Pagina I en II). Concept: OvdM (2017/2018, Vorchten).

Realisatie en implementatie website: Senne Verpoorten (2017, Breda), met dank aan Thomas de Graaf (2018).

<http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/Blinden.html>.

PPELMUSEUM' with a small illustration of a hand holding a puppet."/>

PPELMUSEUM' with a small illustration of a hand holding a puppet."/>

Bijlage XXXI

Print screen websitepagina's Nederlands/Engels.

94. Pagina I en II (detail). Concept: OvdM (2017, Vorchten).
Realisatie en implementatie website: Senne Verpoorten (2017, Breda), met dank aan Thomas de Graaf (2018).
95. Pagina + hyperlink naar uitzending 'Gelderse Koppen',
Omroep Gelderland, film blindenproject (februari 2018).
<http://www.poppenspeelmuseumbibliotheek.nl/Blinden.html>.

Bijlage XXXII

Illustratie en beschrijving: 'Welkom'.

96. Oud-Hollandse poppenkastscène met handpoppen.

Van links naar rechts: een duivel met rode hoorns, een vooruitstekende haakneus en een sik. In zijn handen houdt hij een rood-witte blindenstok. Naast hem Katrijn – de vrouw van Jan Klaassen. Zij draagt een luifelmutsje en een schortje.

De Dood van Pierlala is een lange stokpop; de engerd steekt boven de poppenkast uit. In het midden van het lijsttoneeltje staat een besnorde, geridderde generaal. De klep van zijn pet hangt bijkans over zijn ogen.

De hoofdfiguur in de oud-Hollandse poppenkast, Jan Klaassen, bevindt zich aan de rechterkant van de theateropening. Aan zijn puntmuts hangt een belletje. Op de neus van Jan zit een donkere bril; hij is slechtziend. Net als Katrijn draagt hij klompen en net als bij haar hangen de beentjes over de poppenkastplank. Uit een wolkje komt hun mollige baby. Een vlaggenstok met vlag heet eenieder welkom in het Poppenspe(e)lmuseum.

Illustratie: Elsje Zwart (2016).

Bijlage XXXIII

Illustratie: Katrijn en Jan Klaassen op één fiets.

97. Een ziende Jan en een blinde Katrijn op een tandem.

Illustratie: Gitte Clemens (ca. 1990).

Bijlage XXXIV

Illustratie: een blinde poppenkastfiguur.

98. Een visueel beperkte en genietende Jan Klaassen zoekt met zijn herkenningsstok tastend zijn weg in het poppentheater. Illustratie: Hetty Paërl (ca. 1990).

Bijlage XXXV

99. Afbeelding: een paljas met een narrenkap, een zotskolf, takjes met bladeren, een kindertelefoon en drie traditionele poppenkastfiguren. Een vrije interpretatie van de foto van Erwin Olaf uit de serie 'Blacks'. Illustrator Elsje Zwart verwerkte alle beeldelementen in een grafische voorstelling. Beschrijving: de punten van de narrenmuts hangen als ezelsoren naar beneden. Daaraan zit een belletje. Twee horizontaal aangebrachte uiteinden van een vork bedekken de voorkant van zijn zotskap. De grappenmaker draagt een geblindeerde bril. Door zijn oorringen loopt een schakelketting. De bovenuiteinden van de linker- en rechterketting zijn verbonden met veiligheidsspelden. Deze gaan als een 'paardenbit' door zijn mond. Het jasje van de nar hangt in punten naar beneden. Ook daar zitten belletjes aan.

In zijn linkerhand heeft de clown de hoorn van een kindertelefoon met een krulsnoer. In zijn rechterhand houdt hij een narrenstaf. Daarop zit de kop van Jan Klaassen. Op diens hoofd een gespleten zotskap met belletjes. De narfiguur wordt omgeven door bladertakjes. Deze zijn onderlangs verbonden met een kerstketting. Midden boven – en tussen twee takjes met bladeren – de kop van een duivel met twee hoorntjes. Rechtsboven – en naar links kijkend – het hoofd van een baarddragende, gekroonde koning.

Geheel aan de linkerkant – en naar rechts kijkend – de poppenkop van Jan Klaassen. Deze handpop uit de oud-Hollandse poppenkast heeft een vooruitstekende neus en kin en draagt een naar voren hangende puntmuts.

Bijlage XXXVI

100. Clownskostuum in diverse materiaal- en stofstructuren.
Realisatie: Rien Bekkers (Amsterdam, 2018).
101. Clownspak: een voelbaar narrenpak in 'witten'. Theaterkostuum met pofbroek, gekromde bult (bochel), bolle buik afgezet met balletjes (pomponnen), een jasje met pofmouwen en een puntige kraag met belletjes: geurende torso van diverse stofstructuren en andere materialen.
Realisatie: creatief atelier 10 x tien o.l.v. Birgit Tomesen, Zwolle – ontwerp, uitvoering en foto's.
Idee: Otto van der Mieden – concept (2017).

Texturen: o.a. satijn, velours, kant, katoen, tule, jersey, vilt, wol (gebreed), rubber, kralen en fluffy materiaal. Vulmateriaal: o.a. hout, schuimrubber, plastic stro, styropor en inpakfolie. Verwerkte geurtjes: lavendel, kruidnagel, anijs en rozenblaadjes. Extra: een drukfluitje, een witglazen bloemkelk en een rammelaar met pitten en belletjes. Deze zogenoemde marotte is gemaakt van een kalebas en omtrokken met stof.

Bijlage XXXVII

102. Poppenkastdesignrugzak-en-voeltas van vilt met het woord 'Otto' in braille en uitneembare etuis in diverse maten en kleurcombinaties. De hoesjes hebben een herkenningsteken d.m.v. een 3D-print. Realisatie en concept: Sophie Dirven – Social design en Birgit Tomesen – creatief atelier 10 x tien. Idee: OvdM.
103. Jan Klaassenservies van keramiek. Idee en concept: OvdM. Realisatie: Nina Veluwenkamp.
104. Audiodisplay 'Poppenspeltechnieken en -figuren'. De gekleurde schakelknoppen hebben het hoofd en de muts van Pulcinella.

Bijlage XXXVIII

Citaten/quotes en zinnen.

'Wandelen met een vriend in het donker is beter dan alleen wandelen in het licht.'

Walking with a friend in the dark is better than walking alone in the light.

'Als je je gezicht naar de zon houdt, zie je de schaduwen niet.'
Keep your face to the sunshine and you cannot see a shadow.

'De beste en mooiste dingen in de wereld kunnen niet worden gezien of zelfs aangeraakt. Ze moeten met het hart gevoeld worden.'

The best and most beautiful things in the world cannot be seen or even touched. They must be felt with the heart.

Helen Keller (1880-1968): Amerikaans schrijfster en taalkundige die blind en doofstom geboren werd.

'Elke ochtend – ook op zondag – moet ze van hem een uur lang aan een braillewerkboek zitten. A is een stip in de bovenhoek. B is twee stippen op een verticale streep.'

'Haar vader* overhoort haar. ... Hij test haar kennis over de locaties van tentoonstellingen, over de inhoud van vitrines. Hij blijft maar onaangekondigd dingen in haar handen stoppen.'

*Vader van de jonge en blinde Marie-Laure. Hij werkt in het Natuurmuseum in Parijs waar hij slotenmaker is.

Anthony Doerr, winnaar Pulitzerprijs 2015. Tekst uit: 'Als je het licht niet kunt zien',/'All the Light We Cannot See'. (2014). Roman over een blind Frans meisje in Frankrijk gedurende de Tweede Wereldoorlog.

'Ik ben niet blind, mijn ogen zijn blind.'

Jan en Tinah Visser, initiatiefnemers van 'In het Donker Gezien'.

'Ik kan me weinig voorstellen van planten en beeldende kunst. Natuurlijk voel ik ze om te weten hoe de vorm is ... maar zij roepen voor mij niet de schoonheid op die goede muziek, poëzie of proza bij mij oproepen. Ook voelbare plaatjes geven mij niet echt de indruk van de werkelijkheid. Een blinde mist veel mooie dingen. Kleuren kan ik me een beetje voorstellen dankzij de literatuur.'

Blinde Mieps Fontein (1931), zie: <http://www.pengaarde.nl/teksten/interv-mf.html>.

Een blindengeleidehond helpt en beschermt, de blinde heeft de regie.

Kom uit je hoofd, kruip in je handen.

'Het is de omgeving die je gehandicapt maakt, die plakt er een label op.'

Blinde Vincent Bijlo (cabaretier, schrijver en columnist).

Bijlage XXXIX

Spreekwoorden en uitdrukkingen.

Als een blinde over kleuren spreken – spreken alsof men een kenner is over iets waar men niets van weet.

Iemand de ogen verblinden – een ander door uiterlijke schijn mislijden.

Doorslaan als een blinde vink – onlogisch redeneren.

Een blind paard zou er geen schade doen – een armoedig interieur.

Er over oordelen als een blinde over kleuren – oordeel vellen zonder kennis van zaken.

In den blinde – blindelings.

In het land der blinden is eenoog koning – tussen dommeriken volstaat het om met een beetje verstand de baas te zijn.

Liefde maakt blind – door verliefdheid gebreken van een ander niet willen zien.

Met blindheid geslagen zijn – verblind zijn door gebrek aan inzicht.

Zich blind staren op – teveel naar één eigenschap kijken.

Ziende blind zijn – iemand ogenschijnlijk kennen maar de verkeerde eigenschappen niet zien.

Zo blind als een mol – stekeblind zijn.

Het oog wil ook wat – het uiterlijk van iets of iemand speelt ook een rol.

Oogje in het zeil houden – iets in de gaten houden.

Hoge ogen gooien – goede kans maken op iets.

Ogenschijnlijk – het lijkt echt, maar dat is niet zo.

Een eyeopener – een ervaring of gebeurtenis waardoor plotseling begrepen wordt van wat men nog niet wist of besepte.

Liefde is blind. Lingerie is braille.

Door de bril van een ander zien – de mening van een ander blind vertrouwen.

Bijlage XXXX

Publiciteit en adhesiebetuigingen.

Het audiomagazine 'Tussen de Regels' (BPL) doet verslag over het project. Er is een audio-interview door blinde Tonny van Breukelen in 'Zienswijs' (een uitgave van Dedicon) geplaatst en een interview door blinde Mieps Fontein in 'Ulica' – een audio-uitgave van de Oogvereniging, regio Utrecht. In 'Magazine' – het decembernummer van het Prins Bernhard Cultuurfonds (2017) is een artikel geplaatst over het project. Naast de medewerking van Bibliotheekservice Passend Lezen (BPL) ontvingen wij o.a. adhesiebetuigingen en aanbevelingsbrieven van (visueel beperkte) Christiane Berkvens-Stevelinck – o.a. emeritus hoogleraar Europese cultuur van de universiteit Nijmegen, het bestuur van Stichting KUBES, van de UvA, afd. bijzondere collecties/ Universiteitsbibliotheek (Amsterdam), van blinde Tonny van Breukelen en van Anneke Blok (ontwikkelingsbegeleider bij Koninklijke Visio en betrokken bij de totstandkoming van tastboeken).

Braille en het halfmasker van Pulcinella.

Elke letter van het braillealfabet, elk cijfer en elk ander teken wordt gemaakt met ten hoogste zes bolletjes. Stel, je hebt een kartonnen Eierdoosje voor zes eieren: twee bovenaan, twee in het midden en twee onderaan. Als je nu één of meer eieren wegneemt, vormen de resterende eieren telkens een ander brailleteken. Zo werkt het brailleschrift. Alleen zijn echte brailletekens natuurlijk veel kleiner, want ze moeten onder een vingertop passen.

De braillepuntjes zijn genummerd: van linksboven naar linksonder 1, 2 en 3; van rechtsboven naar rechtsonder 4, 5 en 6. De puntjes 1, 2, 4 en 5 worden gebruikt voor de letters a t/m j (groep 1). Punt 3 komt erbij voor de letters k t/m t (groep 2) en voor de resterende letters wordt punt 6 erbij gebruikt, behalve voor de letter 'w', die Braille – als Fransman – minder nodig vond en die hij daarom indeelde bij de bijzondere combinaties: lettercombinaties, letters met accenten en leestekens – waaronder ook cursieven, hoofdletteraanduiding, cijfers, een herstelteken, dollartekens enz. Alle combinaties zijn ingedeeld in 7 groepen. Cijfers worden aangeduid door het cijferteken (de puntjes 3, 4, 5 en 6) voor de letters a t/m j te zetten. Een hoofdletter wordt voorafgegaan door een speciaal hoofdletterteken.

Het Pulcinella-halfmasker dat bij de expositie hoort, heeft uitstekende wangen die de vorm hebben van de bodem van een Eierdoos. Dat is een speelse verwijzing naar zijn vermeende oorsprong. Pulcinella zou namelijk geboren zijn uit een kippenei dat door een kalkoen is uitgebreed.

Bijlage XXXXI
Braille-alfabet.

HET NEDERLANDSE BRAILLE-ALFABET
(DE DIKKE PUNTEN VORMEN DE LETTERS)

letters

a	b	c	d	e	f	g	h	i	j

k	l	m	n	o	p	q	r	s	t

u	v	w	x	y	z

accent letters

ä	ë	ü	ï	ö	ô	û	ê	à	ç

è	é

leestekens

,	;	:	.	?	!	*	"	()

€	\$	-	@	%	‰	hoofdletterteken	permanent hoofdletterteken (b.v. 1x voor KLM)

De braille tekens voor de letters a t/m j worden ook gebruikt voor de cijfers in braille, evenwel vóórafgegaan door het cijferteken:

voorbeelden: cijferteken dag 417

Bijlage XXXXII

Nederlandstalige projecttitel in braille en in zwartschrift. Er zijn een paar kleine verschillen tussen het Nederlandse en het Engelse braille. In het Engels bestaat het hoofdletterteken enkel uit puntje 6, in het Nederlands uit puntjes 4 + 6. Ook hebben de ronde teksthaakjes in het Engels een puntje meer; open en sluiten zijn identiek, terwijl ze in het Nederlands verschillen.

POPPENSPELMUSEUM
POPPENSPELMUSEUM
POPPENSPELMUSEUM

POPPENSPELMUSEUM
POPPENSPELMUSEUM
POPPENSPELMUSEUM
POPPENSPELMUSEUM

POPPENSPELMUSEUM
POPPENSPELMUSEUM
POPPENSPELMUSEUM
POPPENSPELMUSEUM

Een kijkje in de poppenkast.
Horen, voelen, doen
en ontdekken.
Een tastbare ontmoeting met
internationale en
karakteristieke
poppentheaterfiguren.

Poppenspe(e)lmuseum
Illustraties: Elsje Zwart
Concept en idee: Otto van
der Mieden

Bijlage XXXXIII

Engelstalige projecttitel in braille en in zwartschrift. Er zijn een paar kleine verschillen tussen het Nederlandse en het Engelse braille. In het Engels bestaat het hoofdletterteken enkel uit puntje 6, in het Nederlands uit puntjes 4+6. Ook hebben de ronde teksthaakjes in het Engels een puntje meer; open en sluiten zijn identiek, terwijl ze in het Nederlands verschillen.

.
PUPPET THEATRE
SEEING HEARING FEELING AND
EXPLORING
A TOUCH-AND-FEEL MEETING WITH
INTERNATIONAL AND
CHARACTERISTIC PUPPET THEATRE
FIGURES

.
PUPPET THEATRE
SEEING HEARING FEELING AND
EXPLORING
A TOUCH-AND-FEEL MEETING WITH
INTERNATIONAL AND
CHARACTERISTIC PUPPET THEATRE
FIGURES

A look behind the scenes of
puppet theatre.
Seeing, hearing, feeling and
exploring.
A touch-and-feel meeting with
international and
characteristic puppet theatre figures.

Poppenspe(e)lmuseum
Puppetry Museum – The
Netherlands
Illustrations: Elsje Zwart
Concept and idea: Otto van
der Mieden

Bijlage XXXXIV

Braille-alfabet in het Engels.

● ○	● ○	● ●	● ●	● ○	● ●	● ●	● ○	○ ●	○ ●	○ ●	○ ●	○ ●
○ ○	● ○	○ ○	○ ●	○ ●	● ○	● ●	● ●	● ○	● ●	● ●	○ ○	○ ○
○ ○	○ ○	○ ○	○ ○	○ ○	○ ○	○ ○	○ ○	○ ○	○ ○	○ ○	○ ○	○ ○
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	(accent)		
● ○	● ○	● ●	● ●	● ○	● ●	● ●	● ○	○ ●	○ ●	○ ●	○ ●	○ ●
○ ○	● ○	○ ○	○ ●	○ ●	● ○	● ●	● ●	● ○	● ●	● ●	○ ○	○ ●
● ○	● ○	● ●	● ○	● ○	● ○	● ○	● ○	● ○	● ○	● ○	● ○	● ○
k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	st	ar	
● ○	● ○	● ●	● ●	● ○	● ●	● ●	● ○	○ ●	○ ●	○ ●	○ ●	○ ●
○ ○	● ○	○ ○	○ ●	○ ●	● ○	● ●	● ●	● ○	● ●	● ●	○ ○	○ ●
● ●	● ●	● ●	● ●	● ●	● ●	● ●	● ●	● ●	● ●	● ●	● ●	● ●
u	v	x	y	z	and	for	of	the	with	-ing	-ble ⁺	
● ○	● ○	● ●	● ●	● ○	● ●	● ●	● ○	○ ●	○ ●	○ ●	○ ●	○ ●
○ ○	● ○	○ ○	○ ●	○ ●	● ○	● ●	● ●	● ○	● ●	● ●	○ ○	○ ●
○ ●	○ ●	○ ●	○ ●	○ ●	○ ●	○ ●	○ ●	○ ●	○ ●	○ ●	○ ●	○ ●
ch	gh	sh	th	wh	ed	er	ou	ow	w	(emph.)		
○ ○	○ ○	○ ○	○ ○	○ ○	○ ○	○ ○	○ ○	○ ○	○ ○	○ ○	○ ○	○ ○
● ○	● ○	● ●	● ●	● ○	● ●	● ●	● ●	● ○	● ○	● ○	● ○	● ○
○ ○	● ○	○ ○	○ ●	○ ●	● ○	● ●	● ●	● ○	● ○	● ○	● ○	● ○
-ea-	-bb-	-cc-	-dd-	en	-ff-	-gg-		in		(caps)	(letter)	

Afbeelding: een visueel beperkte Jan Klaassen met aap, apenstaartje [@], een oude computer en een kattenpootje. Illustratie: Gitte Clemens (1999).

Bijlage XXXXV

Met dank aan, fondsen en bijdragen.

Ars Donandi + Russell-ter Brugge fonds

Mede mogelijk gemaakt door

Rabobank

Vrienden van het Poppenspe(e)lmuseum
Friends of the Dutch Puppetry Museum

Stichting Het Poppenspe(e)lmuseum (ANBI)

Musée de Marionnettes et de Guignol Puppentheatermuseum Puppetry Museum

Kerkweg 38 8193 KL Vorchten NL

Tel.: +31(0)578 - 56 02 39 Fax: +31(0)578 - 56 06 21 Info: +31(0)578 - 63 13 29

www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2 www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl

www.poppenspelmuseum.nl www.poppenspel.info

www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs

info@poppenspelmuseum.nl

<http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/Blinden.html>